

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejetan velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejetan velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravištvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodniške ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 124.

V Ljubljani, v petek 31. maja 1895.

Letnik XXIII.

Vabilo na naročbo.

S 1. junijem pričanja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta 3 gld.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravištvo „Slovenca“.

Ne čudimo se!

Napoveduje se, da bo v delegacijah več interpelacij zavoljo Banffy- Kalnoky- Agliardijeve zadeve pro in contra. V par člankih smo že razpravljali naravno pravna načela o razmerju mej vero in državo; danes pa hočemo pojasniti z ozirom na dejanske razmere pravo stališče.

Člen 15. našega državnega temeljnega zakona (z dne 21. dec. 1867, št. 142 drž. zak.) se glasi: „Vsaka zakonito priznana cerkev in verska družba ima pravico do skupnih, javnih verskih vaj; ureja in upravlja samostojno svoje notranje zadeve, ostaja v posesti v uživanju svojih bogočastju, poduku in dobrotelčnosti namenjenih zavodov, ustanov in zakladov; je pa, kakor vsaka družba, podložna splošnim državnim zakonom.“

Načela, ki jih izraža ta točka tem. zakona, so ta-le: 1. Cerkev in verske družbe so si jednake. 2. Cerkev in verske družbe so slobodne, a) v izvrševanju verskih vaj, b) v urejanju svojih notranjih zadev, c) v oskrbljevanju svojega premoženja. 3. Država je višja oblast nego cerkev in verske družbe. — S sladkimi besedami se torej razglša verska sloboda, a v ti sladkosti je skrit smrtonosen strup vsaki slobodi, kakor velja to sploh pri vseh liberalnih zakonih.

Neukemu, priprostemu človeku zveni ta glas v dušo kot najmilejši godba, a v resnici je le rožljanje verig, v katere se sklepajo ljubezen in bratstvo in sloboda. Dobro vemo, da je bilo mnogo tudi vernih mož, da celo več duhovnikov, ki so z veseljem vsprejeli omenjeno načelo, meneč da bo še-le odslej zazorila cerkvi dobra slobodnega razvoja in da bo katoličanstvo, prosto se kosajoč z drugimi verskimi družbami, vedno zmagovalo.

Prezrli so poglavito vprašanje: Kedo ima določevati, kaj spada v notranje cerkvene zadeve, mej izvrševanje verskih vaj in mej oskrbljevanje cerkvenega premoženja? Na to vprašanje odgovarja liberalna država teoretično in praktično jako na kratko, rekoč: „jaz“.

Abstraktni pojem države, ki se je v medlem sijaju slikal v domišljiji polu-dorastlih, neizkušenih učencev zmedenega Heglovega modroslovja, seveda ni tisti jaz, marveč ta „jaz“ je zelo konkreten; pomenja namreč tisto s silo in zvijačo zvarjeno večino, ki ima moč v državi; pomenja kričače in pusto-

lovce, ki se preganjajo po političnem odru in s svojim vpitjem in ropotom vsiljujejo in večinoma tudi srečno spečavajo razne umstvene spačke; pomenja pretkane svečenike zlatega teleta krivih in ravnih nosov, ki si hočejo z zakonito silo pridobiti sadove žuljev in znoja, — vedno množče se kapitalistično „bero“; pomenja tisto mračno druhal, ki hoče s „slobodo“ zaprašiti ljudstvu oči, da bi tem ložje dosegla svoje črne namene. Ta „jaz“ je ob nastopu liberalizma vedno le vrsta tistih, ki so z vsem dobro pripravljeni, ki vedo, koliko je resnice, pa tudi koliko je laži v liberalnih obetih. Skratka: ta „jaz“ so — framasoni, židje, sebični breznačajneži, ljudje brez vere, brez ljubezni, brez srca, brez načel, samo z žepom in dolgim jezikom.

Marsikomu je gorkije plulo srce, ko je ob rojstvu liberalizma sanjal o državnem vzoru, o njeni moči in skrbnosti za splošni blagor, o sreči in blagostanju, ki svita narodom. Navdušenja prevzet je prelišal glas svoje pameti, je zatajil krščanske navedbe, ki so si vedno jednake, tako jasne in preproste, saj so se mu zdele prepuste, predolgočasne. A v resnici je bil le prelen, da bi jih razmišljal in še mnogo bolj prelen, da bi jih izpolnoval.

Sedaj se mu razkajajo njegove sanje in solza britke prevare mu moči v skrbah in izgubljenih nadejih razorano lice!

Vlasti tisti, ki so se veselili liberalizma na verskem in cerkvenem polju, so hudo prevarjeni. Zgodovina sosednjih držav nam imenuje Bismarcka na Nemškem, vzor krivičnega trinoga na liberalnem temelju oklepajočega versko slobodo, Espartera na Španjskem, Ludovika I. na Portugalskem, Sutza na Bavarskem, Gambetto na Francoskem, Crispija na Laškem, ki so vsi brez izjeme tlačili in sužili vero in cerkev v imenu države t. j. v imenu in s pomočjo liberalne večine. Ravno zadnji nam je najlepši dokaz liberalne nesramnosti. V vseh obzirih je skoraj uničil Italijo in vendar zaupajoč v srečo svojih volnih zvijač se bi jedine mu prisvajal skrb za „narodno državo“. In ko se obrne njegova sreča, bo država po svoji večini klela njegov spomin.

Toda vrnimo se domov!

Krivično načelo, da ima „država“ odločevati, kaj spada mej verske vaje, mej notranje cerkvene zadeve in vmešavanje v upravljanje cerkvenega premoženja, se je pri nas v besedi in dejanju izvrševalo in se še izvršuje. Saj smo pred par meseci čuli z Mažarskega, da je proti jednoglasnemu zatajevanju katoliških in razkolnih škofov kalvinsko liberalna vlada dokazovala, da se njene „proti cerkvene predloge“ ne dotikajo dogem! — In pri nas se je prav tako godilo l. 1874.

Pri tacih načelih je popolnoma nemožna sloboda glede na izvrševanje najsvetejših in najimenoitnejših človekovih dolžnostij, namreč dolžnostij do Boga. Neizpno je pri nas število žalostnih dokazov v tem obziru. Koliko je nagajalo liberalno uradništvo pod vodstvom svoje vlade redovnim predstojnikom, škofom! Koliko se je škodovalo katoliškim otrokom v šolah? Koliko težav je bilo gledé na božjo službo, procesije, božja pota! Koliko duhovnikov je bilo kaznovanih, zaprtih v dobi „cerkvene slobode“! Naj omenjamo tu le § 18. zakona z dne 7. maja (drž. zak. št. 50), ki se glasi: „Katoliškim duhovnikom pripadajoča cerkvena uradna oblast se sme rabiti

samo proti tistim, ki pripadajo cerkvi in nikedar ne iz tega namena, da bi ovirala izpolnjevanje zakonov in gosposkinih določb ali slobodno izvrševanje državljanskih pravic.“

Če v tem primerjamo določbe ravno tistega zakona o nastavljanju duhovnikov, „ki se jim v političnem oziru ne more nič očitati“ in o odstavljanju tistih, „ki se jim v političnem oziru more kaj očitati“, potem pač lahko vprašujemo: Kje imajo cerkveni oblastniki še kaj oblasti? Kako morajo vzdrževati disciplino mej svojimi podložniki? — — — Kako morejo izvrševati kazenske določbe cerkvenega prava, kako morejo kaznovati javne škandale? — — — Samostanskim redovnikom je n. pr. zaukazano, da morajo vstopivšim novincem brebrati zakonite določbe, ki prepovedujejo in omejujejo domače kazni. — Toda, čemu bi ponavljali znane stvari. Besede, ki jih je izgovoril kardinal Raušer v gosposki zbornici, ko so se obravnavali imenovani zakoni, obsejajo vse. Rekel je: „Ko bi se rabinom na Turškem ali v Rumuniji tako godilo, kakor se godi v omikani državi katoliškim škofom, stresel bi krik strašne nevolje vso Evropo in vsa evropska diplomacija bi se dvignila zoper tako neprenosljivo preganjanje.“ — Da je res taka, smo sami doživeli.

Idejo, ki jo razvijajo ti zakoni, je odkritosrčno izjavil ob tisti priliki znani grof Anton Auersperg: „Cela vojska z mitrami in talarji, z oklepom in čelado, s starim in novim orožjem nam brani delo na polju našega poklica“) in nas sili do brambe zoper napad našega posestva; drugače ne morem imenovati naskoka na prostor, ki je v državni posesti.“

Tako se je govorilo v imenu tiste večine, ki je proglasila svobodo cerkvi in verskim družbam.

Najznačilnejši dokaz, kakšna je ta svoboda, nam je pa § 51. navedenega zakona. Ta paragraf ponatiskuje ministersko določbo z dne 21. jun. 1860 (drž. zak. št. 162), kjer se govori, kdo mora vse dovoliti, predno se kako cerkveno premoženje proda ali obremeni. V imenovani določbi je stal tudi ta-le stavek:

„To (da se namreč prodaja ali znatna obremenitev cerkvenega premoženja vpiše v javne knjige) se sme še le potlej zgoditi, ko se dokaže, da je dovolila sveta stolica, oziroma njen pooblaščenec dotično prodajo ali obremenitev ali ko se je izjavila, da za nameravano prodajo ali obremenitev ni treba dovoljenja.“

Ta stavek je v paragrafu 51. zakona z dne 7. maja 1874 — izpuščen. — To se pravi: državi ni papež nič mar, ali če hočemo sklepati dosledno: Država ne pozna več papeževih vrhovne oblasti nad katoličani.

Po pravici torej vprašujemo: „Ali pripoznava naša država še katoliško cerkev, če se v tako važni zadevi ne ozira na papeža, brez katerega tudi katoliške cerkve ni? Ali priznava še cerkvi „posest in uživanje“ njenega premoženja, če zahteva sicer od vsacega groša za-se račun in za vsako izpremembo polževo birokratično pot prošnja, če pa zraven ne vpoštevata vrhovnega, od ljudij nezavisnega upravitelja cerkvenega imetja?“

*) Anastazija Zelenca delo na polju njegovega poklica v politiki, v slovstvu in pri kmetih ne dela sramote napadajoči ga vojski.

Prevečkrat pozabljam, kako daleč se je zarilo liberalno trinoštvo v naše postavodajalstvo. Razmere zadnjih let so bile vsled probujene katoliške zavesti nekoliko boljše; zato se čudimo, ko se dogajajo taki slučaji, ko zopet bruhne na površje liberalno nasilstvo v vsi svoji grdobiji, kakor zadnjič pri dogodku Banffy-Kalnoky-Agliardi.

Naše začudenje ob tacihih prilikah kaže, da smo zelo — pozabljivi, ker ne pomnimo zakonitih načel, katerih dosledno izvajanje so ravno taki slučaji. Principiis obsta! Spominjajmo se lepih besedij, ki jih je govoril grof Leo Thun v gospodski zbornici dne 12. aprila leta 1874, rekoč:

„Vsi smo odrastli menéč, da jednako svojim starišem in prednikom živimo v krščanski državi. Krščanske države pa niso postale take s tem, da bi bila katoliška cerkev kot kako društvo ali delniška družba predložila svoja pravila državnim oblastim,* da jih potrdi, temveč je katoliška cerkev, kakor je znano, starejša od sedanjih evropskih držav in je po ukazu svojega Gospoda in Mojstra poslala apostole po svetu; ti so izpreobrnili vladarje in narode h krščanstvu, pridobili si njihova srca in jih krstili. Tako se je utrdila katoliška cerkev v prepričanju ljudij in njen duh se je preselil tudi v zakone in naredbe, po katerih se je vredila človeška družba in življenje vseh stanov, po katerih so se opravljale notranje in vnanje državne stvari in tako tudi vpravne razmere mej narodih, vladarji in papežem, h kateremu so vsi povzdigali odprtega srca oči kot k glavarju v duhovskih in pravnih zadevah.“

V tem, „da jednako svojim starišem živimo v krščanski državi“, smo odrastli tudi mi; v ti veri živimo. Dejanja nam spričujejo, da ta vera ni resnična. Država, v kateri živimo, — se ne more imenovati krščanska. — Čim bolj nas bo prešinjala ta zavest, tem rajše se bomo zgenili v boj za pravice, za svobodo veri in cerkvi. Zato pričakujemo z veseljem delegacij, koder se bo to zopet iznova pokazalo. Bog daj, da bi se kaj naučili, pred vsem pa treznega, vztrajnega, odločnega dela, ali vsaj tega, da bi se ne čudili temu, kar je logična posledica raznih spletk in zlobnosti in naše vlastne vnemarnosti, popustljivosti, boječnosti in — pozabljivosti!

* Prim. besede čl. 15. tem. zak.: „Vsaka zakonito priznana cerkev in verska družba je — — — kakor vsaka družba, podložna splošnim državnim zakonom.“

Državni zbor.

Na Dunaju, 30. maja.

Včeraj je imel državni zbor zadnjo sejo pred binkoštnimi prazniki. Ministerski predsednik knez Windischgrätz je odgovoril na interpelacijo posl. Kaftana in tovarišev glede imenovanja grofa Goluhovskega vnanjim ministrom, rekoč, da mu je najvišjim lastoročnim pismom naznanjeno imenovanje grofa Kalnokya, in da je to imenovanje takoj naznanil predsednikoma obeh zbornic. Na vprašanja pa, iz katerih vzrokov je grof Kalnoky odstopil, in ali je on kot ministerski predsednik uplival na imenovanje grofa Goluhovskega in če se je vpošteval ta vpliv, on ne odgovarja, ker te pravice ima krona sama.

Pravosodni minister je odgovoril na interpelacijo dr. Kronawetterja in tovarišev glede objektivnega postopanja v slučaju razžaljenja vnanjih vladarjev rekoč, da je sodišče potrdilo dotične konfiskacije, in da minister v tem oziru ni dal nobenih navodil državnim pravdnistvom.

Dr. Kronawetter stavi nujni predlog, da naj vlada naroči drž. pravdnistvom, da v prihodnje gledé konfiskacij postopajo po § 5. novele tiskovnega zakona iz l. 1894. Predsednik izjavi, da predlog pride koncem seje v obravnavo.

Nato se prične razprava gledé nastanjenja vojakov; poročevalec je Popovski. Protigovornika sta dr. Pacak in Purghart, zagovornik Pastor. Dr. Pacak trdi, da zakon dokazuje, koliko armade je v Galiciji. Čudno je, pravi govornik, da se delajo tolike vojaške priprave v Galiciji, dasi se vedno naglašajo dobre razmere z Rusijo. Ako se po tem zakonu

tudi za črno vojsko določijo bivališča, bodo troški za armado zopet narastli; zato nasvetuje, da se za črno vojsko ne določijo bivališča. Dalje nasvetuje, da se v § 30. vsprejme določba, po kateri naj bi se pristojbine za vojaško nastanjenje določevalo v sporazumu z deželnimi odbori. Razporedba v najemniške razrede naj velja, kakor sedaj, za pet let.

Dalje zahteva, da naj vlada primernim potom opozori občine, da smejo še tekom tega leta zahtevati novo razdelitev najemščine. Konečno nasvetuje pri § 56., ki govori o varstvu kultur pri vojaških vajah, o povračilu škod itd., da se črta beseda „po možnosti“, kajti če ostane v zakonu ta beseda, se vojaki ne bodo ozirali na škodo na poljih itd. Graja tudi, da na streliščih ni dovolj varstva proti kroglijam.

Posl. Pastor tudi graja, da se pri vojaških vajah naredi preveč škode na poljih in travnikih, zato naj minister strogo ukaže, da vojaki kolikor mogoče varujejo sadeže, in če se naredi škoda, naj jo hitro povrnejo. Vpraša dalje ministra, ali bi ne kazalo za posestnike blizu strelišč določiti povprečno povračilo za vsako leto, ker je večkrat težko določiti natančno škodo. Konečno govornik izraža željo, naj bi se pripraga vpravala zakonitim putem.

Vojni minister odgovarja, da je z ozirom na novo orožje težavno zavarovati strelišča. Vojaški poveljniki morajo pri vajah razviti pravo podobo boja. Povračilo škode je opravičeno. Vojna uprava hoče varovati ljudi in kulture, ker uvaža načela pravičnosti in človekoljubnosti. Grof Welsersheimb konečno prosi zbornico, naj vsprejme zakon brez premembe, kar se zgodi v drugem in tretjem branju. Na to je zbornica vsprejela načrt zakona o lokalnih železnicah, ki se bodo gradile v tekočem letu. Koncem seje je zbornica po kratki debati z veliko večine odklenila gori omenjeni predlog posl. dr. Kronawetterja.

Po potresu.

Erdbeben - Correspondenz.

Danes je izšla 3. številka „Erdbeben - Correspondenz“ katero izdaje tukajšnji pomožni odbor za Ljubljano in okolico. Mej drugim prinaša ta številka tudi zanimiv popis o prenočevanju v zeljnatih kadeh. Iz tega povzamemo nastopno: Kdo bi si bil mislil, velikonočno nedeljo, da bodo igrale pred skladiščem g. Fr. Jakopiča na mirju ležeče kadi tako važno ulogo. Že v oni osodepolni noči so se nastanili tu ondodni prebivalci, ki si niso upali v zidana poslopja.

Precej drugo jutro podalo se je mnogo ljudij k omenjenemu gospodu s prošnjo, da jim prepusti prazne kadi v stanovanje. Tej prošnji je g. Jakopič radovoljno vstregel ter jim glede na število družinskih članov nakazal jedno ali dve kadi. V kratkem času zginile so vse kadi izpred skladišča ter je bilo treba odpreti tudi skladišče in tudi od tam kadi spraviti na prosto. Ubogi ljudje so si pripravili takoj primerna ležišča in zanimivo je bilo gledati zvečer, kako je v mnogih kadeh počivalo celo po pet oseb, večidel matere s svojimi otroci. Toda te kadi še niso zadostovale, da bi mogli vsi dobiti kolikor možno pripravnega prenočišča. Tedaj je odprl g. Jakopič še vse svoje varne prostore, in tako mu je bilo mogoče, prenočiti v prvih nočeh nad 500 ljudij. Pri tem gostoljubnem poslu vdeleževala se je cela družina g. Jakopiča. Veliko zaslug pri tem poslovanju si je stekel njegov svak g. Friderik Heren, ki je pomagal s svetom in dejanjem. Po njegovem nasvetu obrnili so vse kadi z odprtino proti jugu, da so se na ta način prebivalci obvarovali mrslega severnega vetra. Kratko in malo, misel za tako provizorično stanovanje se je splošno hvalila in odobraval, ker je bila „reiflich überlegt“ in „fasslich dargestellt“.

Darila ljubljanskemu pomožnemu odboru za Ljubljano in okolico.

XVI. izkaz.

Robert Neuhaus v Remscheidu 5 gld., C. Lequis v Aachenu 5 mark — 2 gld. 98 kr., Martin Becker v Wormsu 5 mark — 2 gld. 98 kr., M. Kleemann & Comp. v Maincu 100 mark — 59 gld. 60 kr., zbirka tiskarne Dorn & Heberle 216 mark 80 bel. — 129 gld., predstavništvo obce mesta Val. Klobouk 10 gld., Avg. Grohmann v Aussigu 50 kr., županstvo v Spod. Georgenthalu 20 gld., Mavro Nachod & Comp. v Pragi 5 gld., Schiller & Rom na Dunaju 5 gld., občinsko predstavništvo v Neubergu 41 gld. 40 kr., bratje Hahn v Regensburgu 5 gld., Anton Günther v Harburgu 10 mark — 5 gld.

96 kr., pravni svetnik dr. Böning v Emdenu 3 mark — 1 gld. 79 kr., H. Schirmer v Kaselu 20 mark — 11 gld. 91 kr., Viktor Schmidt in sinovi na Dunaju 10 gld., Goldschmidt & Grün v Pečuhu 5 gld., M. Petke v Trstu 20 gld., neimenovan 1 gld., hranilnica trga Mattighofen 20 goldinarjev, škof novosolški dr. Karol pl. Rimdy 30 goldinarjev, mestna hranilnica v Bohinju 50 gld., Plant & C. v Trstu 5 gld.; občinsko predstavništvo v Ottencu 40 gld.; pravni svetnik Wilke v Berlinu 10 mark — 5 gld. 96 kr.; bratje Bielke v Görlitzu 10 mark — 5 gld. 96 kr.; bratje Schreihage v Kemnici 5 mark — 2 gld. 98 kr., Karol Reuther v Mannheimu 50 mark — 29 gld. 78 kr.; C. Hölzel v Berlinu 3 mark — 1 gld. 79 kr.; hranilnica kralj. mesta Schüttenhofen 10 gld.; uredništvo „Marienbader-Zeitung“ 4 gld. 95 kr.; občina Salurn na Tirolskem 50 gld.; županstvo v Goldensteinu 28 gld. 80 kr.; Oton Müller & Co. v Görlitzu 30 gld.; komunalno oskrbnništvo v Sterzingu 50 gld.; upravništvo „Hlasa“ v Brnu 215 gld. 10 kr.; farni a obečni urad v Boskovanec 13 gld. 18 kr.; D. Ante Malešič, župnik v Ustrini 3 gld. 15 kr.; mestský urad v Skutči 25 gld.; mestský urad v Uhrinovei 60 gld.; Jos. B. Teusch v Schützburgu 10 gld.; skupaj 1058 gld. 77 kr., s že izkazano svoto 51.051 gld. 80 kr. skupna svota 52.110 gld. 57 kr.

Darila vsled potresa.

Mestnemu magistratu ljubljanskemu došla so nadalje sledeča darila: Delavsko pevsko društvo „Vienac“ v Varaždinu, kot čisti dohodek v ta namen prirejenega koncerta 273 gld. 8 kr.; diletantno gledališko društvo v Pakracu, 84 gld. 28 kr.; županstvo v Zehušicah na Češkem, zbirko 68 gld. 70 kr.; gosp. Ivan Milčetič, profesor v Varaždinu, zbirko 52 gld.; g. dr. Marković, profesor v Oseku, zbirko 30 gld.; g. Ernest Hammerschmidt, trgovec v Ljubljani, 30 gld. 85 kr., katere so darovali tvrdki H. Jeitteles in sin v Pragi, 25 gld., Schlager, Bertram & Cie. na Dunaju, 5 gld. 85 kr.; gosp. Ivan Kirschner, pivovarnar v Kundlu, 25 gld.; okrajni odbor v Chotebožu, 25 gld.; administracija časopisa „Narodne Novine“ v Zagrebu, nadaljno zbirko 22 gld.; občanska založna v Pardubicah, 20 gld.; g. Ana Mrak v Ivaniogradu na Hrvatskem, zbirko 20 gld.; g. Anton Satler v Konjicah, zbirko 18 gld.; g. Karol Hellriegel v Berlinu, 25 mark; gg. bratje Stollwerck v Kölnu, 20 mark; g. Avgust Drescher v Altenburgu na Nemškem, 10 mark, in sicer — kakor piše — iz hvaležnosti, ker je bil kot potujoč rokodelski pomočnik leta 1828 14 dni preskrbljevan v tukajšnji deželni bolnišnici; g. R. Seyffart na Dunaju, zbirko 4 gld. 10 kr.; g. G. Knorre v Altenburgu na Nemškem, 6 mark; g. I. Richter na Dunaju, 2 gld. 10 kr.; gosp. Jakob Kohn v Všetinu, 1 gld. 40 kr.; neimenovan na Dunaju, 80 kr.; g. Josip Gruber, pekarski mojster v Opatiji, vnovič 2 vreči kruha.

Politični pregled.

V Ljubljani, 31. maja.

Nevarnost, da se Nemčija poslovant.

Nemški liberalni listi se že dolgo časa hudujejo nad slovanskimi delavci, ki prihajajo vsako leto spomladi iz Rusije in Galicije v vzhodno Nemčijo obdelovat veleposestnikom zemljo. Na Nemškem so delavci zelo veseli, da morejo dobiti od drugod cenejših in delavnih močij, če so prav slovanske. Liberalni listi se že po svojem umazanem poklicu vstavljajo vsemu, kar koristi poljedelstvu in zato jim tudi slovanski delavci niso dovolji. Ker ne morejo dobiti drugega vzroka, trobijo v svet, da je nemštvo v nevarnosti in da se mora pred vsem varovati narodnostno načelo, ki je mnogo višje, nego veleposestniške koristi. Mnogokrat so že zahtevali od vlade, naj to priseljevanje prepove. Ni dolgo, kar je prof. Maks Weber spustil dolgo filipiko proti veleposestnikom, toda ni on, ni njegovi tovariši niso ničesar dosegli. Dovoljenje, da smejo veleposestniki vsprejemati tuje slovanske delavce, je nedavno poteklo. Bilo je dano za tri leta. Sedaj je minister notranjih stvari iznova dovolil, ne omejujé svojega dovoljenja na gotov čas in sicer pod ravno tistimi pogoji, kakor preje. Spomladi pridejo delavci; oditi pa morajo vsaj s 15. novembrom. Torej nevarnost za nemško narodnost še ni odstranjena. Slovanski delavci bodo še vedno hodili nemškim grajščakom se potit in truditi, prodajati svoje moči, svoje žulje in s tem spravljati v propast vso veliko Nemčijo. Bore Nemci!

In hoc signo vinces! Crispi je torej zopet na konji. V zbornici ima sedaj dve petinjsko večino. Delal je za volitve z vsemi sredstvi razven z — zakonitimi. Denar, zvižaja, pritisk, grožnje, to so bila agitacijska sredstva liberalnega prekucuha. Zlorabil je pri agitaciji vse, kar je zlorabljivega. To se vidi tudi iz njegovega volilnega govora, ki ga je tako-le sklenil: Združimo se okoli kralja in dvignimo svoje oči na križ savojški, ki se nam blesti raz narodno zastavo ter povzdignimo tudi mi soglasno klic: In hoc signo vinces! — Križ vladarske rodovine in: In hoc signo vinces! Kako nasprotje! Pod znamenjem križa je zmagal Konstantin in z njim krščanstvo, pod savojškim križem pa so prodrli Piemontezi skozi Pijska vrata v Rim, siloma vzeli papežu večno mesto in na cerkvenem polji napravili neizmerno razdjanje. — Pač je predrzno, da Crispi uporablja i take stvari v svoje namene, toda pri framasonu je vse mogoče. — Toda upajmo, da kmalu katoličani italijanski, ki vidijo grozen duševni in gmotni propad v vseh strokah vsled vladajočega liberalizma, dvignejo pod vodstvom papeževem katoliško zastavo z neomadeževanim geslom; In hoc signo vinces ter premagajo sovražnike prestola in altarja.

V Albaniji se je nekoliko polegla napetost in, kakor se poroča iz Belgrada, vlada tukaj zopet mir. Dalje je posneti iz omenjenega poročila, da bode kmalu dovršena organizacija deželnih čuvajev, mej katerimi so večidel kristijani ter je upati, da bode vplivala ta naredba dobro na javno varnost. Tem poročilom sme se toliko bolj verjeti, ker ne dohajajo od turške strani, ampak od neodvisnega in nepristranskega poslanstva.

Grška zbornica se je otvorila 27. t. m. dopoldne brez prestolnega govora. Vlada se je zadovoljila s tem, da je prebrala kraljev odlok, vsled katerega se ima zborovanje pričeti.

Židje v francoski državni službi. Pisali smo že o židovski razpravi v francoski zbornici. Številke, ki jih je navajal interpelant Denis o židih v državni službi so res grozne. Sto tisoč židov je na Francoskem in mej njimi je 9 prefektov, 20 podprefektov, 10 svetovalcev pariškega prizivnega dvora, 8 glavnih nadzornikov cestnih stavb, 9 članov drž. sveta, 11 višjih uradnikov poljedelskega ministerstva, 21 poštne in brzojavne uprave, 27 finančnega, 30 delavskega in 35 naučnega ministerstva. — Ali je potem čuda, če se na Francoskem tako vlada, da je država vzor krivicam in špekulacijskim goljufijam. Sto in osemdeset židov v drž. službi nam razlaga več nego jedno Panamo.

Švedija in Norvečija. Položaj na škandinavskem poluotoku postaja vedno bolj kritičen. Odprava trgovinske pogodbe mej Švedijo in Norvečijo in podvojitev vojnega kredita po švedskem državnem zboru, vse to jako slabo vpliva na mirovne razmere skupnih držav. „Pol. Corr.“ trdi, da se sedaj marljivo dela na to, da se pomnoži švedsko brodogradništvo na 15 ladij in 70 torpedo - čolnov. Stroški za to naravno bi znašali okroglih 50 milijonov kron, kateri znesek bi se amortizoval v teku 30 let potom domačega posojila. Ob enem so pričeli nabirati denarne zneske pri domačih zasebnikih. Ta misel baje ugaja vsem merodajnim krogom. Dalje nameravajo zapreti na občinske stroške vhod v najvažnejše trgovinsko pristanišče Gothenburg sovražnim parnikom. V to svrhu bi se trebalo drugih 150 ladij različne velikosti in kakovosti. Konečno menijo še v tem poletju sklicati v okolici Hallberga okrog 20.000 izvežbanih mož vseh orožnih vrst.

Republikansko gibanje na Formozi podpirata, kakor se „Times“ iz Hongkonga poroča, kitajska generala Tscheng in Kuhung - Ksung. Denar, orožje in vojaki se jim pošiljajo iz celine. Na Formozi se na vso moč ustavljajo pritisku Japoncev. V južnem delu Kitaja vlada antidinastični tok, katerega provzročila proklamacija republike. Severo-ameriška vlada smatra Formozo kot del Japonskega ter skoro gotovo ne bo priznala republike. Jednako mnenje vlada tudi mej drugimi državami.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 31. maja.

(Ljubljanske občinske volitve.) Danes so volili volilce prvega razreda; od 603 volilcev jih je prišlo

na volišče 188. Glasov so dobili: G. Fran Ravnikar 146, gosp. Fran Trček 124, gosp. dr. V. Krisper 92, gosp. dr. V. Gregorič 79, gosp. I. Murnik 77, gosp. prof. Orožen 72, gosp. dr. I. Žitnik 58. Ker je nadpolovična večina 92, izvoljeni so torej prvi trije kandidatje. — V ožjo volitev prideta jutri dr. Vinko Gregorič in cesarski svetnik Murnik, ker sta dobila za izvoljenimi največ glasov. To cepljenje glasov je provzročila neka tajna agitacija s posebno listo kandidatov, katere so se udeležili, kakor se nam pripoveduje, tudi nekateri od naše stranke, ter zlorabili ime dr. Žitnika, ki niti vedel ni, kaj se namerava. Radi le bi poznali tiste „naše“ somišljenike, ki so tako netaktno postopali. Jutri se vrši ožja volitev. Ces. svetnik g. Murnik izjavlja na drugem mestu, da naj se volilci ne ozirajo nanj pri ožji volitvi. Zato pozivljemo vse gospode volilce I. razreda, da se jutri v obilnem številu vdeležijo volitve ter oddajo svoje glasove jedinemu kandidatu dr. Vinko Gregoriču.

(Shod pri sv. Gregorju prepovedan.) Okrajno glavarstvo v Kočevju je shod kat. pol. društva v Ljubljani, ki se je nameraval dne 2. junija z dopisom z dne 30. maja št. 10.665 prepovedalo, „ker je v občini sv. Gregor legar epidemično razširjen, torej iz javnih zdravstveno-policijskih ozirov ni dopustljivo ljudske shode privoljevati.“

(Euketa.) Tekom meseca junija se pri deželnem odboru snide enketa, ki se bode posvetovala o potrebnih reformah na oddelku za korigende (mlade kaznjence) na tukajšnji deželni prisilni delavnici. Deželni šolski svet bode pri tej enketi zastopal gospod deželni nadzornik Suman.

(Izpite učne usposobljenosti) za občne ljudske in meščanske šole, preloženi radi potresa, se bodo vršili od 10. do 14. junija t. l. Oglasilo se je 17 kandidatov oziroma kandidatinj; 8 za ljudske, 5 za meščanske šole, 4 za specialni izpit iz francoščine.

(Imenovanje.) Pravni praktikant pri okrožnem sodišču v Celju dr. Fran Mahorčič je imenovan avskultantom na Štajerskem.

(Iz Idrije) 30. majnika. Danes dopoldne poslovi se je od Idrije naš g. okrajni sodnik Weikard Gaudini in se podal na svoje novo službeno mesto v Kestanjevico. Le malo časa je bival blagi gospod mej nami, a v tem kratkem času pridobil si je srca vseh s svojim nepristranskim in priljudnim poslovanjem. Vsakemu bil je dober svetovalec, vdovam in zapuščenim sirotam vzoren oskrbnik. Brez strahu se je vsakdo bližal njegovi pisarni, vsaj je notri uradoval gospod, ki je imel gorko srce za bližnjika. Kestanjevici pa je čestitati, da je dobila modrega sodnika, ki daje narodu kar je narodovega, cesarju kar je cesarjevega in Bogu kar je Božjega! — Med obilnim spremstvom bila je danes pokopana mlada soproga c. kr. učitelja g. Ivana Vogelnika, hči našega vrliga mestnega župana. Strašna vročinska bolezen strla ji je nit mladega, upapolnega življenja. Vsakdo, ki jo je poznal, čislal jo je radi njene ponižnosti in drugih krepostij katere so dičile blago ranjco. N. v. p.

(Iz Metlike.) 30. maja. Včeraj je naše mesto doletela izvanredna čast: prišel je k nam Nj. ces. visokost nadvojvoda Evgen, veliki mojster nemškega viteškega reda. Okoli 5. ure se je pripeljal iz Novega Mesta v Metliko. Njegov prihod je naznanjalo slovesno zvonjenje in streljanje s topi. Vse mesto je okrašeno z mlaji in zastavami. Pri krasno ozaljšanem slavlolu ga je v imenu mesta pozdravil gospod župan Salloker in neka deklica mu je podala lep šopek s primernim nagovorom, godba pa je zaigrala cesarsko himno. Od slavlolu do cerkve je stala šolska mladina, zadruga mojstrov in moške, ki so pri bratovščini sv. Rešnjega Telesa. Dečki so imeli male cesarske zastavice, deklice pa šopke, katere so darovale nadvojvodi s tem, da so jih pred njim pometale na cesto. Pri vrodu v cerkev je sprejel nadvojvodo preč. g. prošt Dovgan z drugimi belokranjskimi duhovniki nemškega viteškega reda v redovni obleki. Visoki gospod je stopil v cerkev ter nekoliko časa molil pred velikim oltarjem in prejel blagoslov z Najsvetejšim. Potem pa je šel v komendo. Tu je bil ob 6. uri diner, h kateremu so bili povabljeni razven redovniških duhovnikov še gg. Savinschegg, namestnik okrajnega glavarja, žu-

pan, sodnik in davkar. Okoli 1/9. ure sta napravila domača godba in pevski zbor visokemu gostu lepo podoknico, gasilno društvo pa je napravilo bakljado, za kar se je nadvojvoda voditeljem pevskega zbora, godbe in gasilnega društva prijazno zahvalil. Na to pa je Nj. cesarska visokost blagovolil ogledati si razsvetljavo mesta. Vse mesto je bilo namreč krasno razsvetljeno in na mnogih krajih si videl tudi lepe in primerne transparente. Kaj tacega še ni videla Metlika. — Danes se je Nj. cesarska visokost odpeljal v Semič in Podzemelj, da si ogleda tudi te župnije nemškega reda. Potem se vrne zopet v Metliko. Ob 6. uri bo zopet diner, h kateremu so povabljeni gospodje iz Črnomlja in domači kapelani. Jutri pa odide v Črnomelj in od tam na Vinico, od koder se odpelje do železnice v Karlovec. — Izmej mnogih lepih lastnostij g. nadvojvode moramo pred vsem hvaliti njegovo veliko prijaznost in pobožnost. Bog ga ohrani še mnogo let!

(Razstava cerkvene oprave.) Vodstvo vednega češčenja v Gorici vabi velečastito duhovščino in člane k razstavi cerkvene oprave v Gabatišči, v hiši grofinje Matilde Coronini. Razstava se odpre drugi binokostni praznik ter traja do četrta 6. junija.

(Deželno kmetijsko šolo na Grmu) je vladni svetnik dr. Edmund Mach, vodja kmetijske šole v Šmihelu, v spremstvu deželnega odbornika gospoda dr. Papeža ogledoval dne 26., 27. in 28. t. m.

(Požar v Vodica.) Niso še prišli prebivalci Vodice iz strahu pred potresom, že je pretil Vodicam požar. Dne 29. t. m. ob 10. uri zapazili so, da gori v Vodicah. Gorel je pri županu uljak, po domače pri Smoletu. Zažgal je nekdo, pa se ne ve, kdo je bil hudobnež. Bil je ta požigalec tako predrzen, da je potrkal prej na zaprta vrata in dejal: „Jeli gospodar doma?“ Ko so mu to zanikali, reče: „Saj je vse eno“ in potem je šel zažgat. Prebivalci so kmalu sami pogasili ogenj.

(Cerkvena umetnost.) Za cerkev oo. frančiškanov v Nazaretu na Štajerskem je napravil pasar g. Ivan Kregar v Ljubljani krasen ciborij. Izdelan je v romanskem slogu, bogato cizilovan, okrašen na stolju s štirimi emajl-podobami Marijinega Oznanjenja, Srca Jezusovega, sv. Jožefa in sv. Bernarda. Ciborij je ozaljšan z mnogimi dragocenimi kamenčki almandini in aquamarini. — Delo hvali mojstra ter bo samostanski cerkvi nov kras.

(Zahvala.) Od gospoda Hočevarja iz Cerkelj sprejeli smo 50 gld., katere mu je izročil gospod V. Legat iz Celovca, kateri znesek so zložili koroški Slovenci vsled po potresu ponesrečenim v Vodicah. Srčna hvala vsem darovalcem. — Simon Žužek, župnik vodiški. — Janez Sporn, župan vodiški.

(Konjska premovanja) se bodo letos na Kranjskem vršila: Dne 3. septembra v Lescah, 4. septembra v Kranju, 5. septembra v Kamniku, 6. septembra na Vrhniki, 7. septembra v Ribnici, 9. septembra v St. Jerneju in 10. septembra v Trebnjem.

(V vojno šolo) se je letos oglasilo 234 častnikov; na podlagi pismenih del so jih vsprejeli k glavni skušnji 194.

(Vtopljenec.) Truplo vtopljenca Jan. Korošca so našli ter je prenesli v mengiško mrtvašnico.

(Policijske vesti.) Od 24. maja 7. ure zjutraj do dne 25. t. m. 7. ure dop. bilo je aretovanih 11 oseb; izmej teh 3 zaradi postopanja, 5 zaradi beračenja, 2 zaradi nestalnega stanišča in 1 zaradi pijančevanja. — Policijsko službo je opravljalo ta dan 88 mož. — Tatvina ni bila policiji ta dan nobena naznanjena. — Od 25. maja 7. ure zj. do 26. t. m. 7. ure v jutro pa je bilo prijetih 7 oseb in sicer: 2 zaradi postopanja, 1 zaradi prosjačenja, 1 zaradi neizkazanega stanovišča, 2 zavoljo pijančevanja in kalenja nočnega miru, 1 zaradi razgrajanja in 1 zaradi sumljivega imetja 2 kokoši. — Mej temi nahaja se zloglasni zaradi težke telesne poškodbe že večkrat kaznovani delavec Valentin Zevnik iz Drulovk okr. Kranj. — O tatvini ni došla policiji ta dan nikaka ovadba. — Policijsko službo opravljalo je ta dan 84 mož. — Nadalje je mestna policijska straža aretovala od srede (29. t. m.) v jutro do četrta (30. t. m.) zjutraj 8 oseb, in sicer: 3 zaradi postopanja, 4 zaradi pijančevanja in razgrajanja in 1 — Frančiška Meglič, delavka

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

v predilnici, zaradi tatvine, ker je ondotnemu delavcu Josipu Lenarčiču ukrala uro vredno 9 gld. — Policijsko službo upravljalo je ta dan 86 mož.

(Glasovnice za jutrašno volitev v obč. svet) se dobivajo na magistratu. Tudi pri uredništvu „Slovenca“ so glasovnice na razpolago.

Telegrami.

Dunaj, 30. maja. Nižje avstrijsko namestništvo je razpustilo občinski svet dunajski. Priprave novih volitev in začasno oskrbovanje opravil mestnega zbora se je izročilo okrajnemu glavarju dr. pl. Friebeis. On ima sedaj vso pravico v rokah, katero predpisuje občinski pravilnik mestnemu županu. Njemu je podrejen svet 15 članov dosedanjega občinskega zbora in sicer 7 antisemitov, 7 liberalcev in jeden divjak.

Dunaj, 30. maja. Pri letnem zborovanji akademije znanosti, pri katerem so bili navzoči nadvojvoda Karol Ludovik, častna člana grof Wilzek in Unger, španski poslanik Valera, admiral baron Sterneck in mnogo drugih veljakov, se je spominjal nadvojvoda Rainer v toplih besedah umrlega nadvojvode Albrehta in njegovih neumrljivih del v službi za domovino.

Dunaj, 31. maja. Vladni komisar okr. glavar Friebeis je prevzel danes dopoldne vodstvo dunajskih občinskih poslov iz rok podžupana dr. Luegerja.

Budimpešta, 30. maja. Ministerski predsednik baron Banffy je odšel danes na Dunaj.

Pariz, 30. maja. V današnji zbornični seji je predlagal ministerski predsednik Ribot načrt, po katerem naj se dovoli kredit 250.000 frankov za spomenik padlim bojevnikom v vojni leta 1870. — Goblet je zahteval odgovor na interpelacijo glede pisma nadškofa kambriskega na naučnega ministra, v katerem se poteguje za pravice cerkvenih kongregacij in na katerega naučni minister še ni nič odgovoril. Zbornica odkloni ta predlog z 268 proti 235 glasovom.

Pariz, 30. maja. Predsednik Faure je odpotoval popoldne v Nevers, Clermont in Bordeaux in se vrne 6. junija zopet nazaj.

Baden, 30. maja. Danes dopoldne je blagoslovil nadškof Angerer novo samostansko kapelico sezidano na cesarjeve stroške.

Lipsko, 30. maja. Stavka tukajšnjih zidarjev vedno rase. Sedaj znaša število štrajkajočih že 1500.

London, 30. maja. Zgornja zbornica je odložila svoja posvetovanja do 17. junija.

London, 30. maja. Kakor se poroča „Daily-News“ iz Kairo, je dobilo turško brodovje v Aleksandriji povelje, da mora odpluti v soboto nemudoma v Beiruth. Vzrok so skoro gotovo ondi vladajoči nemiri.

Tokio, 30. maja. Cesar je slavil danes zmagoslaven vhod v glavno mesto, kjer ga je ljudstvo naudušeno pozdravljalo.

Honkong, 31. maja. Kakor javljajo zasebna poročila, so se pričeli boji na otoku Formozi. Japonci napadajo mesto Kelung.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	srakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	742.0	11.2	sl. svzh.	jasno	
30. u. pop.	741.0	20.2	sl. svzh.	„	0.00
9. u. sved.	740.2	18.6	sl. svzh.	„	

Srednja temperatura 16.7 za 0.1° pod normalom.

Izjava.

Danes dopoldne izvedel sem slučajno, da za današnje dopolnilno volitev v I. razredu „več volilcev obeh narodnih strank“ v posebe tiskanem pozivu moja malenkost priporoča kandidatom za obč. svet ljubljanski na mesto g. dr. V. Gregoriča. Odločno tem potom izjavljam, da se je to zgodilo popolnem brez moje vednosti in proti moji volji.

Ljubljana, 31. maja 1895.

Dr. Ignacij Žitnik,
kurat v o. kr. moški kaznilnici.

Zahvala.

Podpisani se toplo zahvaljujem tistim p. n. volilcem, ki so me pri današnji volitvi v obč. svet počastili s svojim zaupanjem, ne da bi bil kandidiral. — Jaz sem se kandidaturi bil odpovedal zaradi drugih obilnih poslov, in sedaj prosim, da se pri ožji volitvi p. n. volilci ne ozirajo na-me.

V Ljubljani, dne 31. maja 1895.

Ivan Murnik,
ces. svetnik.

VABILO

občnemu zboru

katol. slov. društva za radovljiški okraj,

kateri se bode vrnil

dne 4. junija, binkoštni torek, popoldne ob 2. uri
pri Hirschmanu v Radovljici.

Vspored:

1. Nagovor predsednikov.
2. Poročilo tajnikovo in blagajnikovo.
3. O razpravah v državnem zboru, poroča poslanec g. Povše.
4. O deželnozbornih volitvah, govori g. dr. Sušteršič.
5. Pomoč srednjemu stanu, govori dr. Žitnik.
6. Posamezni nasveti.
7. Volitev novega odbora.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

VABILO

ljudski shod,

kateriga priredi

katol. polit. društvo za Dolenjsko
v Črnomlju

binkoštni ponedeljek, 3. junija, ob 1/4. uri popoldne.

Vspored:

1. Župnik Schweiger: O katoliški ljudski stranki.
2. Vodja Dolenc: O izboljšanju gospodarstva na Belokranjskem.
3. Slučajnosti.
4. Nabiranje novih udov.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

Dunajska borza.

Dne 31. maja.		Dne 30. maja.	
Skupni državni dolg v notah	101 gld. 35 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151 gld. 50 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 „ 25 „	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	192 „ 75 „
Avstrijska zlata renta 4%	123 „ 05 „	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	198 „ — „
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 „ 35 „	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 „ 60 „
Ogerska zlata renta 4%	123 „ 40 „	Tisine srečke 4%, 100 gld.	148 „ 25 „
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 „ 10 „	Dunavske vravnave srečke 5%	131 „ 25 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1074 „ — „	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108 „ 75 „
Kreditne delnice, 160 gld.	402 „ — „	Posojilo goriškega mesta	111 „ 25 „
London vista	121 „ 70 „	4% kranjsko deželno posojilo	99 „ 25 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 „ 45 „	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	100 „ — „
20 mark	11 „ 89 „	Priporitetne obveznice državne železnice	224 „ — „
20 frankov (napoleonondor)	9 „ 65 1/2 „	„ „ južne železnice 3%	173 „ 60 „
Italijanski bankovci	46 „ 10 „	„ „ južne železnice 5%	133 „ 75 „
C. kr. cekini	5 „ 69 „	„ „ dolenskih železnice 4%	99 „ — „

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 „ — „
Avstrijskega rubečega križa srečke, 10 gld.	17 „ 60 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	71 „ — „
Salmove srečke, 40 gld.	21 „ 50 „
St. Genois srečke, 40 gld.	73 „ — „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	54 „ — „
Ljubljanske srečke	23 „ 60 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	173 „ 20 „
Akcije Ferdinandove železn., 1000 gl. st. v.	3656 „ — „
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	568 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	103 „ 75 „
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	80 „ — „
Montanska družba avstr. plan.	94 „ 50 „
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	168 „ — „
Papirnih rubljev 100	131 „ 25 „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.

Leopold Tratnik

prej M. Schreiner,

pasar in zlatar,

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27,

priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in slav. občinstvu svojo

najstarejšo in najboljšo urejeno delavnico
za izdelovanje različne

cerkvene posode in orodja.

Vsakatero naročilo izvrši kar možno hitro natančno po cerkvenih pravilih in lepih vzorcih v raznih slogih. — Na željo prečast. in spošt. naročnikov pošlje načrte ali že izgotovljene predmete rad vsakomur na ogled.

Staro blago popravi, prenove, pozlati, posreabri in poniklja po najnižji ceni. 661 52—22

Krasno in umetno izvršene predmete imam v zalogi na Sv. Petra cesti št. 23, katere naj si blagovolijo prečast. gospodje prilično ogledati.

Išče se v zemljeknjižnih in občinskih poslih zmožen

tajnik

z letno gotovo plačo 520 gld. in postranskim precejšnjim zaslužkom. — Zmozni in poštenu reflektanti prošeni so takoj se oglašiti pri vredništvu „Slovenca“ v Ljubljani. 354 8—3

Ivan Jak

LJUBLJANI na Dunajski cesti št. 13
v Tavčarjevi hiši.

Tovarniška zaloga

552 50-33 vsakovrstnih

šivalnih strojev, byciklov,
tryciklov,
veločipedov itd.

Ceniki zastoj in franko.

Sto tisoč opeke

za zidanje 359 3-2

je na prodaj pri oskrbništvu graščine Faal pri Mariboru.
Postavi se na železniško postajo Faal tisoč za 12 gld.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Protinski cvet

ali

cvet zoper trganje.

Steklenica 50 kr., 12 steklenic 4 gld. 50 kr.

Odločno najboljšo mazilo zoper trganje po
udih, bolečine v rokah, nogah, v
križu ter v živcih, otrpnele ude in
kite itd.

Dobiva se pri 566 31

Ubaldu pl. Trnkóczyju

lekarnarju v Ljubljani.

Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.